

TER BESLISSING

Aan
de staatssecretaris van Financiën - Fiscaliteit en Belastingdienst

TER INFO

Aan
de staatssecretaris van Financiën - Toeslagen en Douane

Directoraat-Generaal
voor Fiscale Zaken
Directie Algemene
Fiscale Politiek

Persoonsgegevens

nota

Beslisnota bij Kamerbrief

Datum

19 november 2024

Notanummer

2024-0000543464

Bijlagen

1. Reactie 12-09-24
2. Commissieverzoek
3. Aanbiedingsbrief
4. Beantwoording

Aanleiding

- Naar aanleiding van de reactie (**bijlage 1**) van 12 september 2024 waarin uw ambtsvoorganger (StasFB) reageerde op vragen van de vaste commissie van Financiën van de Eerste Kamer over de rapportage 'Gedragseffecten van accijnsverhoging op tabak in 2023' en het 'Empty Pack Survey' (EPS), heeft de vaste commissie van Financiën van de Eerste Kamer op 23 oktober 2024 een Commissieverzoek met vervolgvragen (**bijlage 2**) aan u (StasFB) gezonden.
- De vragen en opmerkingen zijn van leden van de fracties van de BBB, het CDA en OPNL. Verder sluiten de leden van de JA21-fractie zich aan bij de inbreng van leden van de BBB-fractie.
- Deze nota wordt, net als eerdere nota's over dit onderwerp, ter info aan StasTD voorgelegd, omdat het Empty Pack Survey 2023 door de Douane is uitgevoerd.

Beslispunten

- Gaat u (StasFB) akkoord met verzending van de aanbiedingsbrief (**bijlage 3**) en beantwoording (**bijlage 4**)? Zo ja, dan verzoeken we u de aanbiedingsbrief te ondertekenen.
- Graag uw (Stas FB) akkoord voor het openbaar maken van de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's. Omliggende dele worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

Kernpunten

- De vragen van de vaste commissie van Financiën van de Eerste Kamer gaan over de effecten van accijnsverhogingen van de afgelopen jaren in grensregio's. De leden vragen onder meer naar de volumes van de accijnsgoederen en vragen aandacht voor ondernemers in de grensregio. In het verlengde daarvan vragen ze naar eerdere (koopstroom)onderzoeken en hoe grenseffecten worden meegenomen in ramingen.
- De tabaksaccijns is afgelopen jaren verschillende keren verhoogd. Uit onderzoek over 2023 blijkt dat tabaksaccijnsinkomsten lager zijn door de buitenlandse herkomst van een deel van de tabaksproducten. We beschikken niet over gegevens van verschillen in verkopen tussen grensregio's en het binnenland specifiek.
- De verlaagde brandstofaccijns heeft juist geleid tot meer verkopen van brandstof in grensregio's dan in het binnenland blijkt uit onze onderzoeken.
- Tot slot blijkt uit ons onderzoek naar de effecten van de verhoging van de alcoholaccijns dat slechts beperkt sprake is van extra grenseffecten. Wel zijn de alcoholverkopen in het hele land gedaald. ✓

- In opdracht van gemeentes en provincies worden koopstroomonderzoeken uitgevoerd die ingaan op algemene consumentenbestedingen over de grens. Nederland profiteert meer van Duitse bezoekers voor grootschalige winkelgebieden dan Duitsland van Nederlandse bezoekers profiteert. Aan de andere kant besteden Nederlanders juist meer aan boodschappen in Duitsland dan andersom.
- Grenseffecten worden meegenomen in de ramingen (via de gehanteerde aannames over gedragseffecten van maatregelen) en worden meegewogen bij besluitvorming. Tegelijkertijd is het doen van aankopen over de grens op een interne markt met open grenzen, zoals de Europese Unie, ook heel normaal.
- Verder wordt er in Benelux-verband en met Duitsland gesproken over accijnsverschillen.
- De beantwoording van de vragen en opmerkingen is in lijn met de gestuurde Kamerbrief van 12 september 2024 en is afgestemd met de Douane en het ministerie van VWS, voor zover de vragen betrekking hebben op het beleidsterrein van de Douane of VWS.

Communicatie

Dit onderwerp heeft de aandacht van de media. Uw (StasFB) woordvoerder is aangehaakt en voorbereid op eventuele vragen vanuit de media.

Politiek/bestuurlijke context

De Motie Graus en Mulder (PVV)¹ is halverwege 2023 met grote meerderheid in de Tweede Kamer aangenomen door VVD, D66, PVV, CDA, PvdA, SP, GroenLinks, ChristenUnie, DENK, Groep van Haga, JA21, SGP, Volt, BBB, Fractie Den Haan, Gündogan. In deze motie wordt de regering verzocht onderzoek te doen naar oorzaken van toenemende illegale handel in tabaksproducten en de impact op ondernemers in grensregio's. Op deze motie, het EPS en het RIVM-rapport is in de Kamerbrief van 28 juni 2024 ingegaan.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

¹ Kamerstukken 2022/2023, 36 202, nr. 148.